

Hallituksen esitys Eduskunnalle vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä tiekuljetuksista tehdyn eurooppalaisen sopimuksen (ADR) A liitteen muutosten hyväksymisestä ja laiksi A liitteen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä tiekuljetuksista tehdyn eurooppalaisen sopimuksen (ADR) A liitteeseen Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission alaisen vaarallisten aineiden kuljetustyöryhmän 72—76 kokouksissa hyväksytyt muutokset ja lain muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Suomi on liittynyt vuonna 1979 sopimuspuoleksi vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä tiekuljetuksista vuonna 1957 tehtyyn eurooppalaiseen sopimukseen. Sopimus sisältää yksityiskohtaiset määräykset vaarallisten aineiden kansainvälisistä tiekuljetuksista. Määräykset koskevat muun muassa vaarallisten aineiden luokitusta, pakkaamista ja merkitsemistä sekä ajoneuvojen ja säiliöiden rakennetta, varustusta ja käyttöä.

Muutettavaksi ehdotettu sopimus on jaetun toimivallan sopimus, joka osittain kuuluu Eu-

roopan yhteisöjen toimivaltaan ja osittain Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaan.

ADR-sopimus koskee Euroopan talousalueen ulkopuolelle suuntautuvaa kansainvälistä tieliikennettä. Hyväksyttäväksi ehdotettuja muutoksia sovellettaisiin muun muassa Suomen ja Venäjän välisissä vaarallisten aineiden tiekuljetuksissa. Ehdotetut muutokset on tarkoitus saattaa kansallisesti Suomessa voimaan vaarallisten aineiden tiekuljetuksia koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun neuvoston direktiivissä edellytetyssä aikataulussa.

Sopimusvaltioiden on ilmoitettava Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille 1 päivään lokakuuta 2004 mennessä, jos ne eivät hyväksy ehdotettuja muutoksia.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin muutokset tulevat Suomen osalta voimaan.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT.....	4
1. Nykytila	4
1.1. Lainsäädäntö ja käytäntö.....	4
ADR-sopimus	4
Kansallinen lainsäädäntö	4
Euroopan yhteisön lainsäädäntö.....	4
2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset	5
3. Esityksen vaikutukset	5
4. Asian valmistelu.....	5
4.1. Muutosten valmistelu vaarallisten aineiden tiekuljetusten työryhmässä ..	5
4.2. Asian valmistelu Suomessa	6
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	7
1. ADR-sopimuksen A ja B liitteiden muutokset	7
<i>Osa 1 Yleiset määräykset</i>	<i>7</i>
<i>Osa 2 Luokitusta koskevat määräykset.....</i>	<i>7</i>
<i>Osa 3 Luettelo vaarallisista aineista, erityismääräykset ja rajoitettuja määriä kos-</i>	<i>8</i>
<i>kevat määräykset</i>	<i>8</i>
<i>Osa 4 Pakkaamista sekä pakkausten, IBC-pakkausten, suurpäälyksien, UN-</i>	<i>8</i>
<i>säiliöiden, metallisten säiliöiden ja lujitemuovisäiliökonttien käyttöä koskevat mää-</i>	<i>8</i>
<i>räykset</i>	<i>8</i>
<i>Osa 5 Lähetystä koskevat määräykset.....</i>	<i>8</i>
<i>Osa 6 Pakkausten, IBC-pakkausten, suurpäälysten ja säiliöiden rakennetta ja tes-</i>	<i>8</i>
<i>tausta koskevat määräykset</i>	<i>8</i>
<i>Osa 7 Kuljetusta, kuormausta, purkamista ja tavarahan käsittelyä koskevat määri-</i>	<i>8</i>
<i>ykset</i>	<i>8</i>
<i>Osa 8 Ajoneuvon miehistöä, varusteita, käyttöä ja asiakirjoja koskevat määräykset</i>	<i>8</i>
<i>8</i>	<i>8</i>
<i>Osa 9 Ajoneuvojen rakennetta ja hyväksyntää koskevat määräykset</i>	<i>8</i>
2. Lakiehdotuksen perustelut.....	9
2.1. Laki vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä tiekuljetuksista tehdyn eu-	9
rooppalaisen sopimuksen (ADR) A liitteen muutosten lainsäädännön alaan kuu-	9
luvien määräysten voimaansaattamisesta.....	9
3. Voimaantulo.....	9
4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus	9
5. Käsittelyjärjestys	11
LAKIEHDOTUS	12

**vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä tiekuljetuksista tehdyn eurooppalaisen
sopimuksen (ADR) A liitteen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määrä-
ysten voimaansaattamisesta..... 12**

LIITE 13

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Lainsäädäntö ja käytäntö

ADR-sopimus

Suomi on liittynyt vuonna 1979 sopimuspuoleksi vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä tiekuljetuksista vuonna 1957 tehtyyn eurooppalaiseen sopimukseen (SopS 23/1979), jäljempänä ADR-sopimus. Vuoden 1979 jälkeen sopimusta on muutettu useita kertoja. Edellisen kerran sopimuksen liitteitä muutettiin vuonna 2003.

ADR-sopimus sisältää A ja B liitteet, joissa on yksityiskohtaiset määräykset vaarallisten aineiden kuljettamisesta kansainvälisissä tiekuljetuksissa. Nämä yksityiskohtaiset määräykset sisältävät muun muassa vaarallisten aineiden luokitusta, pakkaamista ja merkitsemistä sekä ajoneuvojen ja säiliöiden rakennetta, varustusta ja käyttöä koskevia määräyksiä.

Sopimuksessa on nykyisin mukana 39 valtiota. Euroopan unionin jäsenvaltiosta ainoastaan Irlanti ja Malta eivät ole sopimuspuolia. Vaarallisten aineiden tiekuljetukset Suomen ja Euroopan talousalueeseen kuulumattomien maiden välillä tapahtuvat ADR-sopimuksen mukaisesti. ADR-sopimusta sovelletaan muun muassa Suomen ja Venäjän välisissä vaarallisten aineiden tiekuljetuksissa. Sopimuksen soveltamisella varmistetaan vaarallisten aineiden tiekuljetusten turvallisuus. Tällöin lähettäjä kyseissä valtiossa on ADR-sopimuksen mukaisesti velvollinen luokittelemaan, pakkaamaan ja merkitsemään tavaran sopimuksen mukaisesti ja antamaan kuljetusasiakirjat kuljetuksen suorittajalle. Samoin kuljetuksen suorittajan on noudatettava häntä koskevia määräyksiä kuten esimerkiksi ajoneuvojen merkintöjä ja erityisehtoja. Kuljettajalla tulee olla erillinen koulutus vaarallisten aineiden tiekuljetuksiin (ADR-ajolupa).

Kansallinen lainsäädäntö

Vaarallisten aineiden kuljetuksesta annettussa laissa (719/1994) ja sen nojalla annetuissa säännöksissä säädetään muun muassa vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä. Näitä kuljetuksia koskeva sääntely on pääosin yksityiskohtaista ja hyvin teknisluonteista. Säännökset perustuvat ADR-sopimukseen ja vaarallisten aineiden tiekuljetuksia koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annettuun neuvoston direktiiviin 94/55/EY, jäljempänä ADR-direktiivi, jonka liitteidenä ovat ADR-sopimuksen A ja B liitteiden määräykset.

ADR-sopimuksen määräykset on Suomessa ADR-direktiivin mukaisesti saatettu kokonaisuudessaan kansallisesti voimaan vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetulla lailla ja sen nojalla annetuilla valtioneuvoston sekä liikenne- ja viestintäministeriön asetuksilla. Nämä säännökset, joita on noin 1 000 sivua, on julkaistu Suomen säädöskokoelmassa. Säännökset sisältävät ADR-sopimuksen määräykset kokonaisuudessaan. Säännöksissä on sopimusmääräysten lisäksi eräitä teknisiä yksityiskohtia, joissa on huomioitu Suomen erityisolosuhteet kuten esimerkiksi ilmasto.

Euroopan yhteisön lainsäädäntö

ADR-sopimus sisältää määräyksiä myös yhteisön oikeuden alaan kuuluvista asioista. Vaarallisten aineiden tiekuljetuksista säädetään ADR-direktiivillä sellaisena kuin se on muutettuna komission direktiiveillä 96/86/EY ja 1999/47/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2000/61/EY sekä komission direktiiveillä 2001/7/EY ja 2003/28/EY. Direktiivin tavoitteena on parantaa vaarallisten aineiden tiekuljetusten turvallisuutta yhteisön alueella ja harmonisoida vaarallisten aineiden tiekuljetuksia koskeva lainsäädäntö yhteisön alueella vastaamaan näitä kuljetuksia koskevia kansainvälisiä määräyksiä ja niihin tehtyjä muutoksia.

Euroopan yhteisöjen komissio tekee tämän syksyn aikana ehdotuksen komission direktiiviksi ADR-direktiivin mukauttamisesta tekniikan kehitykseen. Ehdotuksen on tarkoitus käsittää ADR-sopimukseen tehdyt muutokset. Tämä ehdotus käsitellään ja hyväksytään komission ehdotuksen mukaisesti kirjitse tapahtuvalla hyväksymismenettelyllä, mutta viimeistään 10 päivänä marraskuuta 2004 pidettävässä vaarallisten aineiden kuljetuskomiteassa (komitologiakomitea). Tästä annetaan syksyllä erikseen U-kirjelmä eduskunnalle sen jälkeen, kun komissio on antanut ehdotuksen komission direktiiviksi.

ADR-direktiivin mukaisesti Euroopan yhteisön ja Euroopan talousalueen valtioiden välisissä vaarallisten aineiden tiekuljetuksissa noudatetaan direktiivin liitteenä olevia ADR-sopimuksen määräyksiä. Lisäksi näiden valtioiden kansallisten vaarallisten aineiden tieliikennettä koskevien säännösten tulee perustua kyseiseen ADR-direktiiviin.

ADR-sopimuksen määräykset kuuluvat kokonaisuudessaan jaetun toimivallan alaan. Osa ADR-sopimuksen soveltamisalueesta kuuluu Euroopan yhteisöjen toimivaltaan ja osa Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaan. Kun kyse on Euroopan yhteisön ja Euroopan talousalueen alueen liikenteestä, toimivalta on Euroopan yhteisöllä. Kun kyse on Euroopan yhteisön ja Euroopan talousalueen sekä kolmansien maiden välisestä liikenteestä toimivalta on jäsenvaltioilla.

ADR-direktiivin 1 artiklan mukaan: ”Tätä direktiiviä sovelletaan jäsenvaltioissa tai jäsenvaltioiden välillä tapahtuviin vaarallisten aineiden kuljetuksiin.” Lisäksi 7 artiklassa todetaan: ”Jollei markkinoille pääsyä koskevista kansallisista tai yhteisön säännöksistä muuta johdu, muita kuin jäsenvaltioissa rekisteröityjä tai liikenteeseen laskettuja ajoneuvoja saa käyttää vaarallisten aineiden kansainväliseen kuljetukseen yhteisössä, jos kyseinen kuljetus on ADR-sopimuksen mukainen.”

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on hyväksyä ja saattaa voimaan vaarallisten aineiden tiekuljetusten työryhmän (WP.15) 72—76 kokouksen

päätökset YK:n pääsihteerin 1 päivänä heinäkuuta 2004 päivätyn ilmoituksen mukaisesti. Muutosten on tarkoitus tulla kansainvälisesti voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005. Tarkoituksena on, että eduskunta hyväksyisi muutokset ADR-sopimuksen A liitteen määräyksiin ja lain näiden muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Lain voimaantulosta säädettäisiin tasavallan presidentin asetuksella. Lakiin sisällytettäisiin myös varsinaisen voimaansaattamissäännöksen lisäksi sopimuksen julkaisemista koskeva säännös.

3. Esityksen vaikutukset

Esitykseen sisältyvien ehdotusten voidaan arvioida edistävän vaarallisten aineiden kuljetusturvallisuutta sopimusvaltioiden välisessä tieliikenteessä. Esityksellä harmonisoidisiin yleiseurooppalaiset vaarallisten aineiden tiekuljetuksia koskevat vaatimukset.

ADR-sopimuksen määräyksiä sovelletaan lähtökohtaisesti sopimusvaltioiden välisiin kansainvälisiin kuljetuksiin Euroopan talousaluetta lukuun ottamatta Euroopan talousalueella säännökset perustuvat ADR-direktiiviin. Koska samat vaatimukset tulevat Suomessa sitoviksi kansallisen lainsäädännön ja ADR-direktiivin kautta, niin tässä hallituksen esityksessä esitetyt ADR-sopimuksen muutokset eivät aiheuta Suomessa lisäkustannuksia.

Valtiontalouteen esityksellä ei ole vaikutuksia.

4. Asian valmistelu

4.1. Muutosten valmistelu vaarallisten aineiden tiekuljetusten työryhmässä

ADR-sopimuksen 14 artiklan mukaisesti Portugali on kesäkuussa 2004 tehnyt ehdotuksen sopimuksen A ja B liitteiden muuttamiseksi. Yhdistyneiden Kansakuntien (YK) Euroopan talouskomission (ECE) vaarallisten aineiden tiekuljetuksia käsittelevä asiantuntijaryhmä, jäljempänä vaarallisten aineiden tiekuljetusten työryhmä (WP.15), on kokouksissaan 72—76 hyväksynyt ehdotetut muutokset. Suomi on osallistunut muutosten valmisteluun. YK:n pääsihteerin on toimittava

nut 1 heinäkuuta 2004 päivätyllä kirjeellään ehdotetut muutokset, jäljempänä vuoden 2005 ADR-muutokset, sopimuspuolille virallisesti tiedoksi ja hyväksyttäväksi. Sopimuksen 14 artiklan mukaisesti liitteitä koskevat muutosehdotukset katsotaan hyväksytyksi, ellei kolmen kuukauden kuluessa tiedoksiantosta, vähintään yksi kolmasosa sopimuspuolista tai viisi sopimuspuolta, jos yksi kolmasosa ylittää tämän määrän, ole kirjallisesti ilmoittanut pääsihteerille vastustavansa muutosehdotusta. Jos muutos katsotaan hyväksytyksi, se tulee voimaan kaikkien sopimuspuolten osalta pääsääntöisesti uuden kolmen kuukauden pituisen ajanjakson kuluessa. Nyt ehdotetut muutokset tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005, ellei 1 päivään lokakuuta 2004 mennessä vähintään viisi sopimuspuolta ole ilmoittanut vastustavansa muutoksia.

Vaarallisten aineiden tiekuljetusten työryhmälle (WP.15) esitetyt ehdotukset on valmisteltu vaarallisten aineiden rautatiekuljetusten (RID) asiantuntijakomission ja vaarallisten aineiden tiekuljetusten työryhmän

(WP.15) yhteiskokouksissa ja sitä ennen YK:n talous- ja sosiaalikomitean (ECOSOC) vaarallisten aineiden kuljetuskomiteassa, joka valmistelee vaarallisten aineiden kuljetuksille mallisäännöt. Tällä toimintatavalla pyritään varmistamaan, että eri kuljetusmuotoja koskevat kansainväliset kuljetusmääräykset ovat yhdenmukaisia. Näin varmistetaan kuljetusketjujen logistinen sujuvuus.

4.2. Asian valmistelu Suomessa

Vuoden 2005 ADR-muutosten hyväksymistä ja voimaansaattamista koskeva hallituksen esitys on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriössä virkatyönä. Esityksestä on pyydetty lausunto ulkoasiainministeriöltä, oikeusministeriöltä, Suomen Kuorma-autoliitolta, Kemianteollisuus ry:ltä, Öljy- ja Kaasualan Keskusliitto ry:ltä sekä Suomen Huolintaliikkeiden Liitto ry:ltä. Asiaa on käsitelty myös vaarallisten aineiden kuljetusasiain neuvottelukunnassa. Lausunnot on otettu huomioon mahdollisuuksien mukaan hallituksen esitystä viimeisteltäessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. ADR-sopimuksen A ja B liitteiden muutokset

Suurin osa vaarallisten aineiden tiekuljetusten työryhmän (WP.15) 72—76 kokouksissa hyväksytyistä muutoksista on lainsäädännönalaa kuulumattomia teknisiä muutoksia, kuten uusia rakennevaatimuksia irtotavarakuljetuksiin käytettävillä konteilla, muovipakkausten täsmentyneet testausvaatimukset ja uusitut luokituskriteerit tartuntavaarallisille aineille. Muutoksilla pyritään ottamaan huomioon teknologian ja tieteen kehitys ja vaarallisten aineiden kuljetuksissa sattuneet onnettomuudet ja uhat.

Seuraavassa on esitetty ADR-sopimuksen A ja B liitteiden pääsisältö osakohtaisesti ja niihin esitetyt muutokset.

Liite A Yleiset määräykset sekä vaarallisia aineita ja esineitä koskevat määräykset

Osa 1 Yleiset määräykset

Tämä osa sisältää yleiset määräykset, määritelmät, vapautukset, koulutusta ja tarkastuksia koskevat määräykset, eri osapuolten turvallisuusveloitteet, turvallisuusneuvonantajan nimeämisvelvollisuuden sekä siirtymämääräykset.

Tähän osaan ollaan New Yorkissa syyskuun 11 päivänä 2001 tapahtuneen terroristiskun seurauksena lisäämässä erityiset määräykset, joiden tarkoituksena on ehkäistä vaarallisten aineiden tahallista väärinkäyttöä terroristitarkoituksessa. Nämä muutokset tuovat tiekuljetuksiin velvollisuuksia niin kuljetuksen suorittajille, huolitsijoille kuin lähetäville ja vastaanottaville yrityksille.

Uusi 1.10 luku sisältäisi terrorismin vastaisia toimia koskevat määräykset. Luvussa

edellytetään, että kuljettaessa vaarallisia aineita, joilla voidaan tahallisesti väärinkäytettynä aiheuttaa suurta vahinkoa, lähtevän ja kuljettavan yrityksen on tehtävä terrorismin uhan torjumiseksi turvasuunnitelma, jossa varaudutaan kyseiseen toimintaan liittyviin turvariskeihin. Turvasuunnitelmassa tulisi käydä ilmi esimerkiksi yksityiskohtainen turvatoimien vastuujako yrityksessä, nykyisten turvatoimien kartoitus ja turvariskien arviointi, turvariskien vähentämiseen tähtäävät toimenpiteet sekä menetelmät, joilla varmistetaan kuljetustietojen tietoturva. Turvasuunnitelmalta ei edellytetäisi viranomaisen hyväksyntää, mutta suunnitelma olisi pyydettyä esitettävä kuljetuksia valvovalle viranomaiselle.

Vaarallisten aineiden tiekuljetushenkilöstölle annettavaan tehtävän mukaiseen koulutukseen tulisi osio, jossa annettaisiin koulutusta tahalliseen vahingontekoon liittyvistä riskeistä ja kyseeseen tulevista turvatoimista.

Alueet, kuten ajoneuvovarikot ja muut terminaalit, joissa kuljetukseen liittyen tilapäisesti säilytetään vaarallisia aineita, olisi turvattava.

Toimivaltaisen viranomaisen olisi ylläpidettävä rekisteriä kuljettajilta vaarallisten aineiden kuljettamiseen tiellä edellytettävästä koulutustodistuksesta (ADR-ajolupa).

Vaarallisia aineita saisi jättää kuljetettavaksi vain asianmukaisesti tunnistetulle kuljetuksen suorittajalle.

Osa 2 Luokitusta koskevat määräykset

Vaaralliset aineet jaetaan yhdeksään luokkaan. Kullekin luokalle on esitetty luokituskriteerit ja testimenetelmät.

Tähän osaan tulisi uudet kriteerit tartunta-vaarallisten aineiden luokitukselle. Myös joi-

takin muita aineiden luokitukseen liittyviä määräyksiä tarkennetaan.

Osa 3 Luettelo vaarallisista aineista, erityismääräykset ja rajoitettuja määriä koskevat määräykset

Määräysten keskeisenä osana on yli 3000 ainenimikettä sisältävä taulukko, jossa tavallisesti kuljetettavat aineet ovat valmiiksi luokiteltuina ja josta selviää myöskin ainekohtaisesti tärkeimmät tiedot kuten merkinnät, sallitut pakkaustyypit, sallitut säiliötyypit ja kuljetusta koskevat erityismääräykset.

Tähän osaan lisättäisiin joitakin uusia aineita ja joidenkin aineiden kuljetusehtoihin liittyvät koodit muuttuvat.

Osa 4 Pakkaamista sekä pakkausten, IBC-pakkausten, suurpäälyksien, UN-säiliöiden, metallisten säiliöiden ja lujitemuovisäiliökonttien käyttöä koskevat määräykset

Tämä osa sisältää yksityiskohtaiset käyttömääräykset eri tyyppisille pakkauksille, säiliökonteille ja säiliövaunuille.

Tähän osaan tulisi tarkennetut määräykset muovipakkausten testaukselle, pieniä tarkennuksia pakkaustapoihin sekä joitakin uusia säiliökuljetuksiin liittyviä erityismääräyksiä.

Osa 5 Lähetystä koskevat määräykset

Vaarallisia aineita sisältävät kollit, kontit, säiliöt ja ajoneuvot on varustettava merkinnoilla. Kuljetettava vaarallinen aine ja sen luokitustiedot on merkittävä rahtikirjaan.

Tähän osaan esitetään pieniä tarkennuksia pakkausten merkintöihin ja rahtikirjaan tehtäviin merkintöihin.

Osa 6 Pakkausten, IBC-pakkausten, suurpäälysten ja säiliöiden rakennetta ja testausta koskevat määräykset

Tämä osa sisältää tarkat ja yksityiskohtaiset rakenne-, testaus-, hyväksyntä- ja merkintävaatimukset eri tyyppisille pakkauksille, säiliökonteille ja säiliöajoneuvoille.

Tähän osaan esitetään uudet rakennevaati-

mukset irtotavarakuljetuksiin käytettäville konteille ja ajoneuvoille. Lisäksi paineastioiden teknisiin vaatimuksiin tulee muutoksia.

Osa 7 Kuljetusta, kuormasta, purkamista ja tavarankäsittelyä koskevat määräykset

Vaaralliset aineet on kuormattava ajoneuvon määrättyllä tavalla huomioiden myös eri aineita koskevat yhteenkuormauskiellot. Ainetta saa kuljettaa irtotavarana ainoastaan silloin, kun se on määräyksissä sallittu.

Tähän osaan esitetään uusia määräyksiä irtotavarakuljetuksille sekä pieniä tarkennuksia nykyisiin määräyksiin.

Liite B Kuljetusvälineitä ja kuljetusta koskevat määräykset

Osa 8 Ajoneuvon miehistöä, varusteita, käyttöä ja asiakirjoja koskevat määräykset

Kuljetettaessa vaarallisia aineita tiellä tulee kuljettajalla olla voimassa oleva näiden aineiden kuljetuksia koskeva koulutustodistus (ADR-ajolupa), ajoneuvot on varustettava asianmukaisilla varusteilla muun muassa käsisammuttimilla onnettomuuden varalta. Kuljetuksissa on oltava mukana myös kuljetettavaa ainetta koskevat tiedot ja onnettomuuden varalta kirjalliset turvallisuusohjeet.

Tähän osaan esitetään lähinnä vähäisiä tarkennuksia kuljettajien koulutusta koskeviin määräyksiin.

Osa 9 Ajoneuvojen rakennetta ja hyväksyntää koskevat määräykset

Tämä osa sisältää yksityiskohtaiset tekniset määräykset vaarallisten aineiden kuljetukseen käytettävien ajoneuvojen rakenteista. Niissä huomioidaan kuljetettavana olevan vaarallisen aineen laatu. Esimerkiksi ajoneuvon sähkölaitteille on yksityiskohtaiset tekniset määräykset. Ajoneuvot hyväksytään vaarallisten aineiden kuljetuksiin, ja ajoneuvot tarkastetaan vuoden välein.

Tämän osan määräysrakennetta muutetaan selkeämmäksi ja käyttäjäystävällisemmäksi. Teknisiin määräyksiin ei tule merkittäviä

muutoksia.

2. Lakiehdotuksen perustelut

2.1. Laki vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä tiekuljetuksista tehdyn eurooppalaisen sopimuksen (ADR) A liitteen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

1 §. Pykälä sisältäisi tavanomaisen voimaansaattamissäännöksen, jonka mukaan ne kansainvälisiä vaarallisten aineiden tiekuljetuksia koskevien ADR-sopimuksen A liitteen määräysten lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset, jotka on hyväksytty vaarallisten aineiden tiekuljetusten työryhmän (WP.15) 72—76 kokouksissa, olisivat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut. Lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä selostetaan jäljempänä eduskunnan suostumuksen tarpeellisuutta käsittelevässä jaksossa.

ADR-sopimus on jaetun toimivallan sopimus. Euroopan yhteisön jäsenvaltiolla ja Euroopan yhteisöllä on jaettu toimivalta sopimuksen soveltamisalaa koskevissa kysymyksissä.

2 §. Vuoden 2005 ADR- sopimusmuutoksia ei julkaistaisi Suomen säädöskokoelman sopimussarjassa. Nämä tekniset määräykset ovat yleiseltä merkitykseltään vähäisiä, ja ne koskevat vain selvästi rajattuja yrityksiä. Nämä muutokset ovat nähtävillä ja saatavilla liikenne- ja viestintäministeriössä, joka myös antaa niistä tietoja suomeksi ja ruotsiksi.

A liitteen luku 1.10 ”Turvatoimia koskevat määräykset” sisältää eduskunnan hyväksymistä edellyttäviä määräyksiä, minkä vuoksi se on hallituksen esityksen liitteenä. Nämä määräykset julkaistaisiin Suomen säädöskokoelman sopimussarjassa. Kansainvälisiä rautatiekuljetuksia koskevan yleissopimuksen (COTIF) liitteen B (CIM) liitteen (RID) muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annettu laki (526/2004) sisälsi vastaavanlaisen säännöksen. Liikennevaliokunnan lakia koskevassa mietinnössä (LiVM 12/2004 vp) on perusteltu tätä ratkaisua. Lain mukaan vaarallisten aineiden kansainvälisiä rautatiekuljetuk-

sia koskevan teknisen liitteen muutoksia ei julkaista Suomen säädöskokoelman sopimussarjassa muilta osin kuin eduskunnan hyväksymiltä osin.

Perustuslain 95 §:n 3 momentin mukaan yleiset säännökset valtiosopimusten ja muiden kansainvälisten velvoitteiden julkaisemisesta annetaan lailla. Valtiosopimusten julkaisemisesta säädetään Suomen säädöskokoelmasta annetussa laissa (188/2000).

3 §. Pykälän mukaan lain voimaantuloa säädettäisiin tasavallan presidentin asetuksella.

3. Voimaantulo

Vuoden 2005 ADR- muutokset tulevat sopimuksen 14 artiklan mukaan hyväksytyiksi, jollei kolmen kuukauden kuluessa YK:n pääsihteerin tiedoksiannosta, vähintään yksi kolmasosa sopimuspuolista tai viisi sopimuspuolta, jos yksi kolmasosa ylittää tämän määrän, ole kirjallisesti ilmoittanut pääsihteerille vastustavansa muutosehdotusta. Jos muutos katsotaan hyväksytyksi, se tulee voimaan kaikkien sopimuspuolten osalta uuden kolmen kuukauden pituisen ajanjakson kuluttua. Esityksessä tarkoitettut muutokset tulisivat siten voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005. Vuoden 2005 ADR- muutosten määräykseen sisältyy muutosten soveltamista koskeva kuuden kuukauden siirtymäaika.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005 tasavallan presidentin asetuksella.

4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä tai ovat muutoin merkitykseltään huomattavia taikka vaativat perustuslain mukaan muusta syystä eduskunnan hyväksymisen. Muusta syystä eduskunnan hyväksymistä edellyttäviä määräyksiä ovat muun muassa eduskunnan budjettivaltaa sitovat kansainväliset velvoitteet.

Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan sopimuksen määräysten on katsotta-

va kuuluvan lainsäädännön alaan, jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvattua perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla tai jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on voimassa lain säännöksiä tai siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Kansainvälisen velvoitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla säädetyn säännöksen kanssa (PeVL 11 ja 12/2000 vp).

Voimassa oleva ADR-sopimus on jaetun toimivallan sopimus, jonka määräykset kuuluvat osittain jäsenvaltion ja osittain yhteisön toimivaltaan. ADR-direktiivin liitteisiin sisältyvät ADR-sopimuksen A ja B liitteet. Yhteisöllä on näiltä osin toimivaltaa yhteisön sisäisessä liikenteessä. Jäsenvaltioiden ja kolmansien valtioiden välisessä liikenteessä sen sijaan sovelletaan ADR-sopimusta, jolloin toimivalta on jäsenvaltioilla. Käytännössä ADR-sopimuksen ja ADR-direktiivin määräykset eivät voi kuitenkaan poiketa toisistaan.

Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan eduskunnan hyväksymistoimivalta ei koske yhteisön toimivaltaan kuuluvia sopimuksen määräyksiä (PeVL 6/2001 vp).

Nyt hyväksyttäviä ADR-sopimuksen uusia luvun 1.10 määräyksiä ei yhteisö tähän mennessä ole ottanut käyttöönsä, jolloin toimivalta on vielä jäsenvaltioilla. Suomi voi hyväksyä kyseiset velvoitteet omaa toimivaltaansa käyttäen.

Vuoden 2005 ADR-muutoksissa lainsäädännön alaan kuuluvia olisivat osittain liitteen A uuden 1.10 luvun terrorismin vastaisia toimia koskevat määräykset.

Luvun 1.10 kohdassa 1.10.1 edellytettiin, että vaarallisia aineita saisi jättää kuljettavaksi vain kuljetuksen suorittajalle, joka on sopivalla tavalla tunnistettu. Vaarallisten aineiden kuljetuksessa tilapäiseen säilytykseen käytettävät alueet terminaaleissa ja muilla paikoilla sekä ajoneuvovarikoilla olisi huolellisesti turvattava, hyvin valaistava ja, jos mahdollista ja sovellettavissa, yleinen pääsy näille alueille olisi estettävä. Kuljetuk-

sen suorittajien tunnistaminen ja tilapäisen säilytykseen käytettävien alueiden turvaaminen ovat uusia velvoitteita yrityksille, ja niitä pidetään lainsäädännönalaan kuuluvina.

Toimivaltaisen viranomaisen olisi pidettävä ajantasaista rekisteriä kuljettajien vaarallisten aineiden koulutustodistuksista (ADR-ajolupa). Kuljettajien ADR-ajolupaa koskevaa viranomaisen rekisterin ylläpitovelvoitetta on pidettävä lainsäädännönalaan kuuluvana, koska henkilötietojen suojasta on perustuslain 10 §:n 1 momentin mukaan säädettävä lailla. Nykyisin ADR-ajolupien rekisteröinnistä säädetään ajoneuvoliikennerekisteristä annetussa laissa (541/2003).

Kohdassa 1.10.2 edellytetään, että henkilöstön koulutuksessa ja täydennyskoulutuksessa olisi oltava myös turvatoimia koskeva osio. Tämän kohdan määräykset kuuluvat lainsäädännönalaan, koska koulutuksesta säädetään kansallisesti vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa.

Kohdassa 1.10.3 edellytettäisiin, että suuren riskin sisältävien vaarallisten aineiden kuljetukseen osallistuvien, kuten lähettäjien, kuljetuksen suorittajien ja muiden osapuolien on laadittava ja toteutettava turvasuunnitelmaa. Turvasuunnitelman laatimis- ja toteutamisvaatimus on uusi velvoite yrityksille, ja sitä on pidettävä lainsäädännönalaan kuuluvana.

Muihin ADR-sopimuksen osiin esitetyt muutokset ovat luonteeltaan hyvin teknisiä eivätkä ne kuulu lainsäädännönalaan.

Eduskunnalle toimitetaan vain ADR-sopimuksen A liitteen luvun 1.10 määräykset, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Perustuslakivaliokunnan lausunnon (PeVL 18/2002 vp, s. 3) mukaan ei ole esitetty sille, että eduskunnan hyväksyminen rajataan joissakin tilanteissa kosemaan vain eduskunnan hyväksyntää vaativan velvoitteen määräyksiä. ADR-sopimuksen A liitteen 1.10 luvun velvoitteet muodostavat liitteiden muista osista selvästi erillisen ja niistä yhtä hyvin teknisesti kuin asiallisestikin riippumattoman itsenäisen kokonaisuuden.

ADR-sopimus liitteineen on hyvin laaja käsittäen noin 1 000 sivua teknisiä määräyksiä, jotka eivät edellytä eduskunnan toimivaltaan tyypillisesti kuuluvia poliittisia arvoja-

lintoja. Vuoden 2005 ADR-muutokset ovat laajuudeltaan noin 200 sivua. Muutokset ovat pitkälti yksityiskohtaisia muutoksia kuten lauseiden tai sanojen poistoja ja lisäyksiä voimassa oleviin määräyksiin ja niiden sisältämiin taulukoihin.

5. Käsittelyjärjestys

Perustuslain 94 §:n 2 momentin mukaan kansainvälisen velvoitteen hyväksymisestä päätetään äänten enemmistöllä. Jos ehdotus velvoitteen hyväksymisestä koskee perustuslakia, ehdotus on kuitenkin hyväksyttävä päätöksellä, jota vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä on kannattanut.

ADR-sopimuksen A liitteen muutokset voidaan hyväksyä äänten enemmistöllä ja ehdotus sen voimaansaattamiseksi voidaan

hyväksyä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että

Eduskunta hyväksyisi Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission vaarallisten aineiden tiekuljetuksia käsittelevän asiantuntijaryhmän 72—76 kokouksissa tehtyjen vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä tiekuljetuksista tehdyn eurooppalaisen sopimuksen (ADR) A liitteen 1.10 luvun muutokset.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä tiekuljetuksista tehdyn eurooppalaisen sopimuksen (ADR) A liitteen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä tiekuljetuksista tehdyn eurooppalaisen sopimuksen (ADR) (SopS 23/1979) A liitteen 1.10 luvun Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission vaarallisten aineiden tiekuljetuksia käsittelevän asiantuntijatyöryhmän (WP.15) 72—76 kokouksissa tehtyjen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

tiekuljetuksista tehdyn eurooppalaisen sopimuksen (ADR) A ja B liitteiden muutoksia ei julkaista Suomen säädöskokoelman sopimus-sarjassa muilta kuin eduskunnan hyväksymiltä osin. Muutokset kokonaisuudessaan ovat nähtävillä liikenne- ja viestintäministeriössä ja saatavilla sieltä. Liikenne- ja viestintäministeriö myös antaa liitteestä tietoja suomeksi ja ruotsiksi.

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

2 §

Vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä

Helsingissä 3 päivänä syyskuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Liikenne- ja viestintäministeri *Leena Luhtanen*

Liite

Vuoden 2005 ADR- muutosten luku 1.10, joka sisältää lainsäädännönalaaan liittyviä määräyksiä (käännös).

LUKU 1.10**TURVATOIMIA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET**

Huom. Tässä luvussa turvatoimilla tarkoitetaan toimenpiteitä tai varotoimia, joilla ehkäistään vaarallisten aineiden varkauksia tai tahallista väärinkäyttöä, jotka voivat aiheuttaa vaaraa ihmisille, omaisuudelle tai ympäristölle.

- 1.10.1 Yleiset määräykset**
- 1.10.1.1 Kaikkien vaarallisten aineiden kuljetukseen osallistuvien henkilöiden on otettava huomioon henkilön vastuuseen suhteutetut vaarallisten aineiden kuljetusten turvatoimia koskevat tämän luvun määräykset.
- 1.10.1. Vaarallisia aineita saa jättää kuljetettavaksi vain kuljetuksen suorittajalle, joka on sopivalla tavalla tunnistettu.
- 1.10.1.3 Vaarallisten aineiden kuljetuksessa tilapäiseen säilytykseen käytettävät alueet terminaaleissa, muilla paikoilla ja ajoneuvovarikoilla on huolellisesti turvattava, hyvin valaistava ja, jos mahdollista ja sovellettavissa, yleinen pääsy näille alueille on estettävä.
- 1.10.1.4 Vaarallisia aineita kuljettavan ajoneuvon jokaisella miehistön jäsenellä on kuljetuksen aikana oltava mukanaan valokuvalla varustettu henkilötodistus tai -kortti.
- 1.10.1.5 Kohdissa 1.8.1 ja 7.5.1.1 tarkoitetuissa tarkastuksissa on tarkastettava soveltuvin toimenpitein myös turvatoimet.
- 1.10.1.6 Toimivaltaisen viranomaisen on ylläpidettävä ajantasaista rekisteriä kohdassa 8.2.1 tarkoitetuista toimivaltaisen viranomaisen tai sen tunnustaman laitoksen myöntämistä kuljettajien koulutustodistuksista.
- 1.10.2 Turvatoimien koulutus**
- 1.10.2. Luvussa 1.3 tarkoitetussa henkilöstön koulutuksessa ja täydennyskoulutuksessa on oltava myös turvatoimia koskeva osio. Turvatoimia koskevan täydennyskoulutuksen ei tarvitse liittyä ainoastaan säädösmuutoksiin.
- 1.10.2.2 Turvatoimia koskevan koulutuksen on keskityttävä turvariskeihin ja niiden tunnistamiseen, näiden riskien vähentämismenetelmiin sekä turvarikkomustapauksissa tarvittaviin toimenpiteisiin. Koulutukseen on sisällyttävä tiedot

mahdollisesta turvasuunnitelmasta suhteutettuna henkilöstön vastuuseen ja velvollisuuksiin sekä tehtäviin suunnitelmaa toteutettaessa.

1.10.3 Suuren riskin sisältäviä vaarallisia aineita koskevat määräykset

1.10.3.1 ”Suuren riskin sisältäviä vaarallisia aineita” ovat aineet, joita voidaan väärinkäyttää tahallisesti ja jotka siten voivat aiheuttaa vakavia seurauksia kuten ihmishuhreja tai joukkotuhoa. Taulukossa 1.10.5 on luettelo suuren riskin sisältävistä vaarallisista aineista.

1.10.3.2 Turvasuunnitelmat

1.10.3.2.1 Suuren riskin sisältäviä vaarallisten aineiden (ks. taulukko 1.10.5) kuljetukseen osallistuvien, kohdissa 1.4.2. ja 1.4.3 tarkoitettujen lähettäjien, kuljetuksen suorittajien ja muiden osapuolien on otettava käyttöön turvasuunnitelma, johon kuuluvat vähintään kohdassa 1.10.3.2.2 mainitut osa-alueet, perehdyttävä siihen ja sovellettava sitä.

1.10.3.2.2 Turvasuunnitelman on sisällettävä vähintään seuraavat osat:

- (a) yksityiskohtainen turvatoimien vastuujako ammattitaitoisille ja päteville henkilöille, joilla on asianmukaiset valtuudet velvollisuuksiensa suorittamiseen;
- (b) luettelo toimintaan liittyvistä vaarallisista aineista tai vaarallisten aineiden tyypeistä;
- (c) kuljetustapahtumien kartoitus ja niihin liittyvien turvariskien arviointi, mukaan lukien tarvittavat kuljetusten keskeytykset, vaaralliset aineet ajoneuvossa, säiliössä tai kontissa kuljetuksen aikana sekä ennen ja jälkeen kuljetuksen sekä vaarallisten aineiden tilapäinen säilytys siirryttäessä kuljetusmuodosta tai kuljetusvälineestä toiseen;
- (d) selkeä esitys turvariskien vähentämiseen tähtävistä toimenpiteistä suhteutettuna toimijan vastuuseen ja tehtäviin, näitä ovat ainakin:
 - koulutus;
 - turvapolitiikka (esimerkiksi tarvittavat toimenpiteet vakavan uhan ilmetessä, valvonta työntekijöitä työhän otettaessa ja uusiin tehtäviin siirrettäessä);
 - toimintatavat (esimerkiksi reittien valinta ja käyttö, jos reitit ovat tiedossa, vaarallisiin aineisiin käsiksi pääseminen kohdassa (c) määritellyn tilapäisen säilytyksen aikana, haavoittuvien infrastruktuurikohteiden läheisyys);
 - turvariskien vähentämiseen käytettävät välineet ja voimavarat;
- (e) tehokkaat ja ajantasaiset menettelyt turvauhasta, rikkomuksista tai välikohtauksista ilmoittamiseen ja niiden hoitamiseen;

- (f) menettelyt turvasuunnitelmien arvioimiseen ja testaamiseen sekä suunnitelmien määräajoin suoritettavaan tarkastamiseen ja päivittämiseen;
- (g) menettelyt, joilla varmistetaan turvasuunnitelmaan liittyvien kuljetustietojen tietoturva; ja
- (h) menettelyt, joilla varmistetaan turvasuunnitelmaan liittyvien kuljetustietojen jakelu vain niitä tarvitseville. Nämä menettelyt eivät saa rajoittaa muiden näissä säännöksissä tarkoitettujen kuljetuksiin liittyvien tietojen saantia.

Huom. Kuljetuksen suorittajien, lähettäjien ja vastaanottajien on toimittava yhteistyössä keskenään ja toimivaltaisten viranomaisten kanssa mahdollista turvauhkaa koskevien tietojen välittämisessä, soveltuvien turvatoimien hoitamisessa ja niihin liittyviin tapahtumiin reagoimisessa.

1.10.3.3 Suuren riskin sisältäviä vaarallisia aineita (ks. taulukko 1.10.5) kuljettavat ajoneuvot on varustettava laitteilla, välineillä tai järjestelyillä, jotka estävät kuljetusvälineen tai sen rahdin varkauden. On varmistuttava, että nämä laitteet ovat kunnossa ja jatkuvasti tehokkaita. Näiden laitteiden käyttö ei saa estää pelastuspalvelun toimintaa.

Huom. Kuljetustelematiikkaa ja muita suuren riskin sisältävien vaarallisten aineiden (ks. taulukko 1.10.5) liikkumisen seurantamenetelmiä tai laitteita on käytettävä, jos menetelmät ovat jo käytössä ja tarvittavat laitteet asennettu.

1.10.4 Kohdan 1.1.3.6 mukaisesti kohtien 1.10.1, 1.10.2, 1.10.3 ja 8.1.2.1 (d) vaatimuksia ei sovelleta, jos kollikuljetuksen ainemäärä kuljetusyksikössä ei ylitä kohdassa 1.1.3.6.3 tarkoitettuja määriä. Lisäksi kohtien 1.10.1, 1.10.2, 1.10.3 ja 8.1.2.1 (d) vaatimuksia ei sovelleta, jos säiliökuljetuksen tai irtotavarakuljetuksen ainemäärä kuljetusyksikössä ei ylitä kohdassa 1.1.3.6.3 tarkoitettuja määriä.

1.10.5 Suuren riskin sisältävät vaaralliset aineet ovat aineita, jotka on lueteltu oheisessa taulukossa ja joiden kuljetusmäärä ylittää taulukossa mainitut määrät.

Taulukko 1.10.5:
LUETTELO SUUREN RISKIN SISÄLTÄVISTÄ VAARALLISISTA AINEISTA

Luokka	Vaarallisuusluokka	Aine tai esine	Määrä		
			Säiliö (l)	Irtotavara (kg)	Kollit (kg)
1	1.1	Räjähteet	<i>a</i>	<i>a</i>	0
	1.2	Räjähteet	<i>a</i>	<i>a</i>	0
	1.3	Yhteensopivuusryhmän C räjähteet	<i>a</i>	<i>a</i>	0
	1.5	Räjähteet	0	<i>a</i>	0
2		Palavat kaasut (luokituskoodit, joissa on vain kirjain F)	3000	<i>a</i>	<i>b</i>
		Myrkylliset kaasut (luokituskoodit, joissa on kirjain T, TF, TC, TO, TFC tai TOC) lukuun ottamatta aerosoleja	0	<i>a</i>	0
3		Pakkausryhmien I ja II palavat nesteet	3000	<i>a</i>	<i>b</i>
		Flegmatoidut räjähdysaineet	<i>a</i>	<i>a</i>	0
4.1		Flegmatoidut räjähdysaineet	<i>a</i>	<i>a</i>	0
4.2		Pakkausryhmän I aineet	3000	<i>a</i>	<i>b</i>
4.3		Pakkausryhmän I aineet	3000	<i>a</i>	<i>b</i>
5.1		Pakkausryhmän I hapettavat nesteet	3000	<i>a</i>	<i>b</i>
		Perkloraatit, ammoniumnitraatti ja ammoniumnitraattipohjaiset lannoitteet	3000	3000	<i>b</i>
6.1		Pakkausryhmän I myrkylliset aineet	0	<i>a</i>	0
6.2		Kategorian A tartuntavaaralliset aineet	<i>a</i>	<i>a</i>	0
7		Radioaktiiviset aineet	3000 A ₁ (erityismuoto) tai 3000 A ₂ , kuten sovellettavissa, B- tai -C tyyppin kolleissa		
8		Pakkausryhmän I syövyttävät aineet	3000	<i>a</i>	<i>b</i>

^a Ei sovellettavissa.

^b Ainemäärästä riippumatta kohdan 1.10.3 määräyksiä ei sovelleta.

Huom. Radioaktiivisten aineiden leviämisen estämiseksi sovelletaan kansainvälisessä kuljetuksessa ydinmateriaalin fyysisen suojelun sopimusta (the Convention on the Physical Protection of Nuclear Material) täydennettynä IAEA:n dokumentilla INFCIRC/225(Rev.4).